

Cainele si catelul

Fabula incepe cu vorbele arrogante ale dulaului Samson care isi exprima indignarea fata de pretentia celor mai puternici, precum, lupii, ursii si leii, ca „ pretuiesc ceva” prin originea lor nobila. El considera ca acest aspect este o intamplare si apreciaza cu falsa modestie: „ Si eu poate sunt nobil, dar s-o arat nu-mi place”. In felul acesta, el critica lipsa de modestie a celor mai puternici decat el.

In sprijinul afirmatiilor sale, aduce exemplul tarilor civilizate in care exista egalitate. Cum societatea este in schimbare(„lumea se ciopreste”), asteapta ca progresul sa se manifeste si la noi unde, din pacate, exista multa arroganta din partea celor puternici.

Povestitorul care priveste scena din exterior intervine, aducand cateva precizari legate de timp si personaje. Prin cateva cuvinte, face un portret sumar celor doua personaje prezente: „ un bou oarecare”, fara identitate precizata, un animal puternic, dar tacut, care nu intervine in discursul celuilalt. Samson este definit drept „ dulau de curte”, mai putin puternic decat boul, dar mai zgomotos. El vrea sa atraga atentia asupra sa.

Scena este animata de Samurache care, incantat de ideile lui Samson, isi arata admiratia fata de mai puternicii ograzii, tratandu-i de la egal la egal, ca pe niste frati. Afirmatia lui Samurache starneste mania lui Samson, uimit de indrazneala bietului catel. Pe un ton jignitor, ii raspunde amenintandu-l cu bataia: „Noi, fratii tai, potaie! / O sa-ti dam o bataie / Care s-o pomenesti.” Incercarea sarmanului catel de a se justifica este taiata cu autoritate si disprest, dulaul explicandu-i cu arroganta adevaratul sens al cuvintelor sale:” Adevarat vorbeam / Ca nu iubesc mandria si ca urasc pe lei, / Ca voi egalitate dar nu pentru catei”. Morala este simpla: dulaul dorea egalitate cu cei mai puternici decat el, iar in fata celor slabii dorea sa mentina diferenta de pozitie sociala, ca o certificare a puterii sale.